

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

Toimintasuunnitelma ja talousarvio 2023

Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy

SISÄLLYSLUETTELO

1	KAAKKOIS-SUOMEN AMMATTIKORKEAKOULUN TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2023 ..1	
1.1	TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT VUOSILLE 2024–2027	1
1.2	KOULUTUSTOIMINTA.....	4
1.2.1	Talouden ja kulttuurin koulutusala.....	5
1.2.2	Tekniikan koulutusala.....	6
1.2.3	Hyvinvoinnin koulutusala.....	7
1.3	TUTKIMUS-, KEHITTÄMIS- JA INNOVAATIOITOIMINTA	8
2	TALOUSARVIO VUODELLE 2023	10
2.1	TALOUSARVION LÄHTÖKOHDAT JA RAHOITUSPERUSTEET	10
2.2	KESKEISET TALOUSARVIOLUVUT	11
2.2.1	Talousarvion tulot ja kulut.....	11
2.2.2	Rahoitustilanne ja investointisuunnitelma	12
2.3	TALOUSARVION JAKAUTUMINEN	13

1 Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun toimintasuunnitelma vuodelle 2023

Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy (Xamk) harjoittaa ammattikorkeakoululain mukaista korkeakoulutoimintaa. Toimintaa harjoitetaan pääosin Kotkassa, Kouvossa, Mikkelissä ja Savonlinnassa ja sitä ohjaa opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) kanssa tehty tavoitesopimus vuosille 2021–2024.

Koulutusaloittain tarkasteltuna ammattikorkeakoulun toimintakenttä on laaja. Aloitamme ovat kansainvälisen luokituksen mukaisesti taiteet ja kulttuurialat, kasvatusalat, yhteiskuntatieteet, humanistiset alat, lääketieteet ja terveys- ja hyvinvointialat, liiketalous, hallinto- ja oikeustieteet ja palvelualat, luonnontieteet, tietojenkäsittely ja tietoliikenne, tekniikan alat ja maatalous- ja metsätieteelliset alat. Näille aloille ammattikorkeakoulussa sijoittuu toteutuksien vuosittaisen määrän hieman vaihdellessa hieman yli neljäkymmentä eri tutkintoon johtavaa ammattikorkeakoulututkintokoulutusta ja lähes kolmekymmentä ylempää ammattikorkeakoulututkintoa.

Koulutuksen lisäksi tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintamme (TKI) ja palvelutoimintamme on hyvin laajaa. Ulkoisen rahoituksen määrällä mitattuna TKI-toimintamme on jo useita vuosia ollut maan suurinta. Avoin ammattikorkeakoulumme (avoin AMK) on jo useamman vuoden ajan tuottanut ylivoimaisesti eniten opintopisteitä maassa. Kokonaisuutena tutkintokoulutuksen ulkopuolinen toiminta ja sen tuottama ansainta on ammattikorkeakoulun budjetista poikkeuksellisen suuri ammattikorkeakoulukenttää tarkasteltaessa. Tätä on pidettävä selkeänä vahvuutena.

1.1 Tulevaisuuden näkymät vuosille 2024–2027

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun asema ammattikorkeakoulukentässä on erinomainen eikä tilanteen nopea heikkeneminen ole näköpiirissä. Olemme Suomen ylivoimaisesti tuloksellisin ammattikorkeakoulu OKM-mittareilla saavuttaen kokoomme nähden 43 % paremmat tulokset, kuin ammattikorkeakoulut keskimäärin. Olemme olleet tuloksellisin jo kolmena perättäisenä vuotena. Olemme liikevaihdoltamme Suomen toiseksi suurin ja opiskelijamäärältämme yksi maan suurimmista. Asemaa vahvistavat merkittävästi myös edellä mainitut kärkisijat avoimessa ammattikorkeakoulutuksessa ja tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoituksen volyymeissa. Näiden lisäksi Xamk tunnetaan myös itseään jatkuvasti kehittävänä ja sekä eteen- että ulospäin suuntautuneena ammattikorkeakouluna.

Taloudellisesti vuoden 2023 odotusarvo on hyvä. Yhtiön talous on myös tällä hetkellä tehokkaan rakenteen ja ylivoimaisten tulosten myötä erinomainen, mutta tulee heikkenemään lähivuosien jälkeen nopeasti, jollei kyetä päättämään heikoimpien koulutuksien lopettamista. Xamkissa on ollut käynnistymisvaiheessa viisi

koulutusohjelmaa, joista jokaiseen on tullut joka vuosi yksi vuosikurssi opettajineen ja tiloineen lisää lisäten kustannuksia vähintään puoli miljoonaa euroa vuodessa.

Toinen taloutta heikentävä seikka on koronapandemian seurauksena kohdentuvien huomattavien elvytysrahojen kohdentuminen valtakunnallisesti suuriin innovaatioekosysteemeihin. Näistä mikään ei sijoitu meidän maakuntiimme. Xamkin suhteellinen osuus rahoituksessa merkittävästä ulkoisesta TKI-tulosta tulee tältä osin laskemaan. Ulkoisella TKI-rahoituksella on rahoitusmallissa suurehko painoarvo ja tämän vuoksi edellä mainittu tulee heikentämään talouttamme kokonaisuudessaan. Tätä kirjoitettaessa käynnissä olevan ja varsin nopeasti kiihtyvän inflaation seurauksena syntyvät palkankorotukset voisivat myös heikentää taloutta nopeasti, erityisesti mikäli valtionrahoituksen tasoa säätelevä ammattikorkeakouluindeksi ei seuraisi kehitystä. Keskipitkällä tähtäimellä myös tulevat valtionhallinnon säästötoimet voivat merkittävästi vaikuttaa talouteen.

Ammattikorkeakoulujen rahoitusmalli on vahvistettu asetuksella eikä se muutu vuosittain. Tilanne on sen osalta kuitenkin nähtävä väliaikaisena: mallia tultaneen joltain osin muuttamaan jo seuraavalle ministeriön sopimuskaudelle vuodesta 2025 eteenpäin. Koska malli pohjautuu rahoitettavaa vuotta ajatellen 2-4 vuotta aiemmin saavutettuihin tuloksiin, teemme jo nyt niitä tuloksia, joiden perusteella seuraavan sopimuskauden aikana rahoitusta jaetaan, tietämättä, mikä tulee olemaan kuinkin tuloksen painoarvo. On kuitenkin todettava, että malliin ei odoteta suuria muutoksia. Edelleen on muistettava, että millä tahansa mallilla alemmalta lähtötasolta ponnistavien ammattikorkeakoulujen on edelleen helpompi parantaa suoritustaan enemmän kuin kärkiammattikorkeakoulun. Näin ollen, vaikka absoluuttisesti jatkuvasti parannamme, saattaa suhteellinen osuutemme kuitenkin pienentyä.

Xamk on kasvattanut hakijamääriään sekä absoluuttisesti että suhteellisesti aivan koko maan korkeakoulujen kärkijoukossa, yksitאיםissä hauissa jopa ammattikoreakouluista eniten. Vuonna 2021 saavutimme tason, jossa olemme vetovoimaltamme keskimäinen ammattikorkeakoulu. Silti hakijamäärien kasvattaminen on edelleen suuri haaste erityisesti koulutusohjelmistamme heikoimmin vetovoimaisen neljänneksen osalta. Nuorisoikäluokkien todellinen pienentyminen maakunnissa on jyrkkää. Tämän lisäksi kampuskaupunkiemme vetovoima on kaukana kärkipaikkakunnista. Kun nämä yhdistetään valtakunnallisestikin pieneneviin ikäluokkiin ja sitä kautta kilpailun kiristymiseen opiskelijarekrytoinnissa, on hakijamäärien kasvattaminen ja pidemmällä ajanjaksolla myös säilyttäminen yhä vaikeampaa. Hakijoiden painottuessa kuitenkin nuorisoikäluokkia vanhempiin ja nuorisoikäluokiltaankin vahvan Uudenmaan ollessa merkittävin rekrytointialue, ei hakijamäärien nykyisten väestöennusteiden valossa kuitenkaan odoteta laskevan merkittävästi vuoteen 2040 mennessä.

Vuoden 2022 aikana on eri korkeakouluissa havaittu ulkomaalaisten hakijoiden voimakas lisääntyminen. Tästä on esimerkkinä myös meillä Kotkassa käynnistyneen sairaanhoitajakoulutuksen yli 1400 hakijaa.

Lähivuosina on kyettävä vaikuttamaan siihen, että hakijoita saataisiin sellaisista maista, joista tulevat kokevat työnantajan kulttuurin ynnä muut sellaiset erot niin vähäisiksi, etteivät ne muodosta työllistymiselle esteitä. Lisäksi meidän on vaikutettava eri tavoin ja eri yhteistyökumppaneiden kautta siihen, että alueen työelämällä on valmius palkata ulkomaalaistaustaisia, joiden suomen kielen taito valmistumisvaiheessa on vielä rajallinen. Jos nämä haasteet saadaan voitettua, voi Xamk toimillaan merkittävästi vähentää toimintamaakuntiansa ennustettua työikäisen ikäluokan supistumista.

Varsinaisten markkinointitoimenpiteiden ohella on syytä jatkuvasti tarkastella myös sitä, mihin opiskelijoita haetaan: onko koulutusohjelmatarjontamme ajantasaista, onko sisäinen kilpailu opiskelijoista minimoitu ja onko kukin koulutuksemme osattu nimetä ja kuvata tavalla, jonka myös hakija ymmärtää ja näkee mielenkiintoisena. Tarjonnan on myös yhä enenevässä määrin sovelluttava työssäkäyville opiskelijoille. Ikäluokakehitystä on myös pakko kompensoida työ- ja opiskeluperäisellä maahanmuutolla, joiden osalta myös Xamk on keskeinen toimija.

Lähivuosien aikana yli 100 xamkilaista tulee saavuttamaan eläkeiän. Tämän tilanteen hallinta niin osaamisen siirtymisessä, hankkimisessa kuin taloudellisena resurssienhallinnan kysymyksenä on keskeistä.

Yhtiön strategian mukaisesti tulemme jatkamaan voimakasta kansainvälistymistä ja digitalisoitumisen kehittämistä ja panostamaan voimakkaasti maakuntiemme elinvoimaisuuden kehittämiseen. Lähes koko vuodet 2020 ja 2021 ja alkuvuonna 2022 toimintaa ja toimintaympäristöä raskaasti varjostanut koronapandemia on joltain osin merkittävästi haitannut toimintaa ja strategista kehittymistä ja toisilta osin pandemialla on ollut vain vähäinen vaikutus tai ei lainkaan vaikutusta. Pandemia ja eri maiden reaktiot sen torjunnassa tekevät kuitenkin kansainvälisen toiminnan kehittämisestä vaikeasti ennakoitavaa. Koulutusviennissä on kuitenkin edelleen olemassa valtava markkinapotentiaali. Mikrokurssien osalta suurimman markkinapotentiaalin tarjoava Kiina on edelleen korona rajoitusten alla eikä toimenpiteitä siellä vielääkään päästä käynnistämään. Myös Venäjän laitton hyökkäyssota Ukrainaan on monin tavoin vaikuttanut toimintaan ja rajannut pois osan totutusta toimintaympäristöstä. Tämän vuoksi yhtiön strategiaa tullaan päivittämään vuoden 2023 aikana.

Euroopan komissio myönsi heinäkuussa INGENIUM-allianssille Eurooppa-yliopisto -statuksen ja varsin merkittävän rahoituksen vuosille 2023-2026. Xamk on yksi kymmenestä allianssissa mukana olevista korkeakouluista. Allianssi vahvistaa merkittävästi meidän eurooppalaista yhteistyötämme, jonka merkitys on Venäjän hyökkäyssodan jälkeen selvästi korostunut. Meillä on allianssissa vahva rooli, joka tukee myös omaa pedagogista kehittymistämme. Allianssin varsinaisten tavoitteiden lisäksi saavutettavissamme on myös kaikin puolin kehittynyt ja vahvistunut eurooppalainen yhteistyö luotettavien ja vahvasti toisiinsa sidoksissa olevien kumppaneiden kanssa.

Vuonna 2023 käytäviä eduskuntavaaleja ajatellen ylempien ammattikorkeakoulututkintojen nimikkeen muuttuminen maisteriksi olisi suuri voitto meidän maakunnillemme, joissa YAMK-tutkintoja on suhteellisesti kaikista eniten.

1.2 Koulutustoiminta

Koulutustoiminta kattaa sekä tutkintoon johtavan koulutuksen että jatkuvan oppimisen koulutustarjonnan. Vuonna 2023 on tarjolla kaksi uutta tutkintoon johtavaa koulutusta: Insinööri (AMK), kehittyvä elintarviketekniikka ja Tradenomi (ylempi AMK), HR, viestintä ja johtaminen. Yrittäjyys (ylempi AMK) -koulutusta ei aloiteta vuonna 2023 heikon vetovoiman vuoksi.

Xamkissa on käynnissä kolme kokonaisvaltaista kehittämishanketta, joiden tavoitteet ja sisällöt integroituvat toisiinsa: pedagoginen uudistus 2022–2024, kansallinen Digivisio 2030 -hanke ja vuoden 2023 alussa käynnistytävä neljän vuoden rahoituksen saanut INGENIUM-yhteistyö eurooppalaisen korkeakoulualueen kehittämiseksi. Pedagogisen uudistuksen tavoitteina on lisätä opintojen joustavuutta, valinnanmahdollisuuksia, kansainvälistymistä, korkeakoulujen välistä opetusyhteistyötä sekä syventää työelämäyhteistyötä. Xamk on mukana Digivisio 2030-hankkeessa ja on yksi jatkuvan oppimisen pilottikorkeakouluista. Digivision tarkoituksena on mahdollistaa, että opiskelija voi oppia joustavammin ja sitä kautta kerryttää osaamistaan muuttuvan maailman tarpeisiin. Digivisio myös vahvistaa opettajan roolia laadukkaana sisällön tuottajana. Hanke tulee avaamaan oppimisen kansalliset tietovarannot yksilön ja yhteiskunnan käyttöön. Euroopan komission rahoituksen saanut INGENIUM-allianssi on asettanut tavoitteekseen uudistaa korkeakoulujen tarjontaa luomalla mahdollisuuksia entistä avoimemmille tutkinnoille. Allianssin painopisteitä ovat pedagoginen innovatiivisuus, yhteisöllisyys, kestävä kehitys ja yrittäjyys. Yhteistyötä tehdään opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuuden sekä tutkimuksen ja innovaatiotoiminnan edistämiseksi. Allianssissa on mukana korkeakouluja kymmenestä maasta, University of Oviedon (Espanja) toimiessa koordinaattorina. Xamkissa aloittaa vuoden 2023 alussa päätoiminen projektijohtaja ja projektipäällikkö viemään kehitystä eteenpäin.

Jatkuvalla oppisella vastataan alueen ja yhteiskunnan tarpeeseen kehittää ja uudistaa osaamista työuran ja elämän aikana. Jatkuvan oppimisen kehittämisessä pääpaino on Xamk Pulsen koulutustarjonnan sisällöllisessä uudistamisessa sekä kokonaistarkastelussa. Avoimen ammattikorkeakoulun (avoin AMK) tarjonnassa keskitytään suurryhmätoteutuksiin, poistetaan tarjonnasta kilpailevia rinnakaistoteutuksia sekä lisätään valmentavia ja orientoivia opintoja. Täydennyskoulutuksen asiakkuuden hallintaa ja myyntiä parannetaan. Lisäksi kehitetään jatkuvan oppimisen opiskelijan työelämässä hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen menetelmiä ja jatkuvan oppimisen saavutettavuutta. Keväällä tarjotaan Oodi-hankkeen puitteissa tilapäistä suojelua saaville kolme opintojaksoa: Suomi-kulttuuria, Suomea

venäjänkielisille ja Valmiudet avoimiin ammattikorkeakouluopintoihin. Suurin osa tällä hetkellä tilapäisen suojelun statuksella Suomessa olevista on ukrainalaisia.

Kyberturvallisuuden opetusta ja tutkimusta syvennetään viisivuotisella lahjoitusvaroin toteutettavalla Aalto-yliopiston työelämäprofessorilla. Työelämäprofessorin tulee työskennellä noin puolet työajastaan Kotkassa Xamkin kampuksella.

1.2.1 Talouden ja kulttuurin koulutusala

Liiketalouden ja kulttuurin koulutuksissa on hyvä huomioida verkostojen ja ekosysteemien kasvava merkitys vuonna 2023. Verkostomainen koulutustarjonta mahdollistaa oppijoille ristiin opiskelun eri korkeakoulujen välillä. Tämä haastaa koulutuksen tarjoajia syventämään sisältöjä, kehittämään laatua, tunnistamaan ja ennakoimaan nopeammin työmarkkinoiden tarpeita ja luomaan monikanavaisesti saavutettavia opetustuotteita. Tarkoituksenmukaista voi myös olla karsia opetusportfoliota ja keskittyä oman ydinosaamisen vahvistamiseen ja tarjonnan markkinointiin kansallisissa ja kansainvälisissä koulutusverkostoissa.

Avainasemassa ovat oppijat. Digivisio 2030 sekä Eurooppaa yliopisto -mallit lähtevät siitä oletuksesta, että oppijat ovat aktiivia, itseohjautuvia ja uuteen heittäytyviä itsenäisiä toimijoita. He eivät enää ole, tässä uudessa paradigmassa, vain kirjoilla olevia opiskelijoita, vaan koulutustuotteita omaan tarpeeseen yhdistäviä kuluttajia. Liiketalouden ja kulttuurin koulutusten kansainvälistyminen, teknologioiden hyödyntäminen ja koulutusliiketoiminnan muutos haastavat kehittämään markkina- ja asiakasymmärrystä sekä koko koulutuksen arvoketjun huomioimista.

Liiketalouden yksi yhteinen yksikkö on vuonna 2023 saavuttanut operatiivisen vakauden ja panostaa Xamkin toiminalliseen uudistukseen vahvasti. Vuoden 2023 aikana huolehditaan siitä, että koulutus tukee työelämäyhteyksiä ja hyödyntää digitalisaation antamia mahdollisuuksia ja samalla varmistaa kansainvälistymiseen liittyvien strategisten päämäärien saavuttamisen. Vuonna 2023 vahvistetaan liiketalouden perustutkintojen läpivirtausta sekä aloitetaan uusia kaupallisia, ei tutkintoon johtavia, lyhytkoulutuksia.

Vuonna 2023 Talouden, kulttuurin sekä yrittäjyyden ja innovaatioiden tutkimus- ja koulutusyksikkö (Xentre) on laajentumisen kautta vahvistanut opiskelijayrittäjyyden, yrittäjyystutkimuksen, innovaatioiden kaupallistamisen sekä yrittäjyysopintojen myötä. Xentren koulutus tarjoaa Xamk tason vapaasti valittavia yrittäjyys- ja innovaatio -opintokokonaisuuksia. Xentre mahdollistaa yksittäisten opintojaksojen lisäksi Xamkin opiskelijoille räätälöityjä yrittäjyyspolkuja ja yrittäjämäisten työelämävalmiuksien sekä osaamisen kehittämisen mahdollisuuksia. Yksi tavoitteista on, että valmistuvista opiskelijoista 5 prosenttia on yrittäjiä.

Kulttuurinkoulutusala vahvistaa vetovoimisia koulutuskokonaisuuksia ja hyödyntää FUEL digitaalista kehitysympäristöä. FUEL on kehittämispalvelu, johon liittyy avoin oppimisympäristö ja älykäs yhteiskehittämisen tila. Vuonna 2023 palvelumuotoiluun nojautuva toiminta auttaa yrityksiä ja muita toimijoita jalostamaan ideat tuotteiksi, ratkaisemaan ongelmia ja tehostamaan liiketoimintaa kilpailukykyisemmäksi. Muotoilussa erityisesti Game design koulutus vahvistuu edelleen vuonna 2023.

Koulutusyksiköissä kestävän kehityksen linjaukset ovat ohjaavia asiakirjoja koulutusten kehittämisessä. Yksiköissä kirjoitetaan lisää julkaisuja ja kehitetään edelleen opiskelijoiden työelämäyhteyksiä. Koulutusalat hitsautuvat hyvinvoivaksi kokonaisuudeksi, jossa osaaminen ja uusi luova toiminta saa tukea ja rohkaisua kollegiaalisesti. Työhyvinvoinnin parantaminen on tärkeässä roolissa 2023.

Ammattikorkeakoulujen perustehtävistä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta (TKI) on tulevaisuuden toimintakulttuurissa nivottava kiinteäksi osaksi osaamiskokonaisuuksien sisällöllistä kehittämistä. Myös jatkuvan- ja täydentävän koulutuksen roolia on vahvistettava koulutuksen laajenevien kansallisten ja kansainvälisten tarjonta-alustojen tueksi.

1.2.2 Tekniikan koulutusala

Koulutusosalalla on tällä hetkellä neljä uutta, opiskelijamäärältään kasvavaa AMK-insinöörikoulutusta: ohjelmistotekniikka Mikkelissä, robotiikka ja tekoäly Kouvolassa ja Kotkassa, merenkulun sähkövoimatekniikka Kotkassa sekä peliteknologiat Kotkassa. Laajeneva koulustuominta näkyy henkilöstön määrän kasvuna. Vuonna 2023 alkaa Kouvolassa täysin uusi Kehittyvä elintarviketekniikka insinöörikoulutus. Käynnistyvä koulutus tukee voimakkaasti Kouvolan ja Kymenlaakson panostuksia elintarviketuotantoon. Uusi koulutus on kehitetty tiiviissä yhteistyössä paikallisten teollisten toimijoiden kanssa. YAMK-koulutuksissa jatkamme nykyisellä tarjonnalla.

Tekniikan koulutusala kohdentaa strategiarahoitusta yhdessä tehtävään koulutustoiminnan kehittämiseen (UusiX2030), jossa opintojaksojen tuotanto- ja toteutusmallia, opetussuunnitelmia ja virtuaalisten ja fyysisten oppimisympäristöjä uudistetaan. Kehitystyötä on lähdetty edistämään voimakkaasti osallistuttamalla henkilöstöä tulevaisuus -työpajojen kautta. Tarkoituksena koulutusosalalla on jatkossakin olla joustava, tulevaisuuteen katsova ja kustannustehokas koulutuksen toteuttaja. UusiX2030:n yhtenä suurena tavoitteena on luoda meille hyvät valmiudet hyötyä tulevaisuudessa korkeakoulujen Digivision 2030, ristiin tarjonnan lisääntymisen sekä INGENIUMIN avaamista uudista mahdollisuuksista.

Koulutusosalalla kehitetään aktiivisesti yhteistyötä toisten korkeakoulujen kanssa. Kehitämme mahdollisuuksia ristiin opiskeluun Teknologiateollisuuden vetämässä ristiin tarjontaryhmässä, missä ovat mukana kaikki

tekniikan opetusta tarjoavat ammattikorkeakoulut. Haluamme jatkossa toimia aktiivisesti opintojaksojen tarjoajana ja vastaanottajana.

Toiminnan tavoitteellisuutta ja toteutumista seurataan tekniikan koulutusalan johtoryhmässä. Tulosten raportointi on Xamkissa kehittynyt merkittävästi uuden raportointijärjestelmän myötä.

1.2.3 Hyvinvoinnin koulutusala

Hyvinvoinnin koulutusala jatkaa alan yhteistä kehittämistä strategiarahoituksella, jolla uudistetaan opintojaksojen tuotanto- ja toteutusmallia, opetussuunnitelmia sekä virtuaalisia ja fyysisiä oppimisympäristöjä. Vuonna 2023 pääpaino on opetussuunnitelmien uudistamisessa. Tarkoituksena on, että koulutusala näyttäytyy edelleenkin joustavana ja kustannustehokkaana koulutuksen toteuttajana. Hyvinvoinnin koulutusala osallistuu Eurooppa yliopisto -toimintaan (INGENIUM) ja Digivisio-hankkeen toimintoihin oman asiantuntijuutensa mukaan.

Vuonna 2023 hyvinvoinnin koulutusala jatkaa kansainvälisenä tutkintokoulutuksena kaksikielistä Bachelor of Health Care, Nursing -koulutusta. Kansainvälisten opiskelijoiden ohjaukseen kehitetään uusia toimintamalleja yhteistyössä harjoitteluorganisaatioiden ja kieltenopettajien kanssa. Erityisesti painotetaan harjoittelun sisällöllistä kehittämistä ja kielen oppimista kansainvälisten opiskelijoiden tarpeisiin. Muutoinkin koulutusosalalla kehitetään harjoittelun ohjauskäytänteitä ja tiivistetään hyvin alkanutta yhteistyötä hyvinvointialueiden ja muiden harjoitteluorganisaatioiden kanssa. Koulutusala jatkaa terveysalan koulutusten koulutusvientiponnisteluja ja rakentaa samalla koulutusviennin toimintamallia yhdessä aktiivisten työnantajien kanssa.

Vuonna 2023 koulutusala haastaa joidenkin koulutusten vähenevä hakijamäärä. Hakijamäärän kasvattamiseksi tulee toimenpiteitä suunnata erityisesti vaikuttajaviestintään, yhteistyön tiivistämiseen työelämän kanssa sekä myös koulutusten sisällölliseen kehittämiseen ja vaihtoehtoisia opiskelumalleja tarjoavaan toimintatapaan. Koulutusosalalla jatketaan monipuolista viestintää hyvinvointialan paikallisista ja alueellisista ajankohtaisista teemoista ja tehdään kiinteää yhteistyötä hyvinvointialueiden kanssa osaajien saamiseksi alueelle. Koulutusosalalla tiivistetään koulustarjontaa kampusten kesken.

Koulutusalan tavoitteena on jatkaa myönteistä ja maltillista jatkuvan oppimisen opintopistekehitystä. Kehittämisen painopisteinä ovat laadukkaat jatkuvat suurryhmätoteutukset, automaattisesti arvioitavat opintojaksot sekä tulevaisuudessa myös niin sanonut pienet osaamiskokonaisuudet.

Yhteistyötä muiden korkeakoulujen kanssa jatketaan muun muassa korkeakouludiplomien ja erikoistumisopintojen osalla sekä erityisesti ristiin opiskelussa. Koulutusala toimii aktiivisesti Kestävän

hyvinvoinnin -vahvuusalan kanssa. Koulutusala painottaa TKI-työssään koulutuksen ja jatkuvan oppimisen kehittämishankkeita ja kumppanuuksia, joilla helpotetaan työvoimanpulasta kärsivien alojen osaajapulaa.

Tavoitteiden asettamista ja tulosten toteutumisen seuranta tehdään hyvinvoinnin johtotiimissä, johdon katselmuksissa sekä kehityskeskusteluissa. Tulosten seuranta ja arviointi toteutetaan koulutusalan ja koulutusyksiköiden tulosseurannan avulla. Hyvinvoinnin koulutusallalla noudatetaan kuuntelevaa ja osallistavaa johtamista. Henkilöstön työskentelyilmapiiriä seurataan työilmapiirikyselyn, esihenkilötyön sekä kehityskeskustelujen avulla.

1.3 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta

EU:n rahoitusohjelmien 2021-2027 käynnistyminen on viivästynyt huomattavasti alkuperäisestä aikataulusta. Ensimmäisiä rahoituspäätöksiä on saatu vasta syksyllä 2022. Tällä tulee olemaan iso vaikutus vuoden 2023 TKI-toimintaan. Kokonaistilannetta helpottaa se, että koronaelvytykseen suunnattuja REACT-EU-hankkeita (Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe) on käynnissä vielä vuoden 2023 syksyyn asti.

Xamkin osuus ammattikorkeakoulujen ulkoisesta tutkimusrahoituksesta oli vuonna 2021 14 % (18,8 miljoonaa euroa). Aseman säilyttäminen tulee lähivuosina olemaan haastavaa, koska moni ammattikorkeakoulu on panostanut uudella tavalla omaan TKI-toimintaansa. Myös yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen muodostamat korkeakouluyhteisöt muuttavat kilpailutilannetta.

Ammattikorkeakoulujen tutkimusrahoituksen ennustetaan tulevana vuosina jatkavan kasvuaan: ulkopuolinen TKI-rahoitus on mittari, missä nopeita liikkeitä on haastavaa toteuttaa ja missä tulos perustuu erittäin suurelle työlle organisaatiokulttuurista ja prosesseista lähtien (Osviitta/Viivain 2022). On silti todennäköistä, että Xamkin johtavan aseman säilyttäminen ei onnistu ilman merkittävää kansainvälisen tutkimusrahoituksen määrän kasvattamista. On myös huomattava, että ENI-CBC -ohjelma (European Neighbourhood Instrument Cross Border Cooperation), jolla on rahoitettu merkittävästi yhteishankkeita venäläisten korkeakoulujen kanssa, on lopetettu. Toistaiseksi on auki, tullaanko ohjelmaan allokoituja varoja siirtämään tulevana vuosina Itämeri-ohjelmien käyttöön.

Uutena merkittävänä rahoitusinstrumenttina tulee vuonna 2023 avautumaan Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) ensimmäinen hakukierros. Sen päätavoitteena on helpottaa turpeen energiakäytöstä luopumista rahoittamalla alueiden elinkeinotoiminnan uudistumista, synnyttää uusia vihreän talouden työpaikkoja ja uudelleen kouluttaa työttömyysuhan alle joutuneita, erityiskohteena nuoret. Rahoitusta

myönnetään myös turpeen uusille innovatiivisille käyttömuodoille, vähähiilille teknologioille ja energiatekniikan uusille ratkaisuille.

Myös itäisen Suomen elinvoimaohjelman kautta tarjoutuu Etelä-Savon ja Kymenlaakson maakuntien älykkäälle erikoistumiselle tutkimus- ja kehittämistoiminnan avulla uusia rahoitusmahdollisuuksia. Ohjelmassa itäisen Suomen kasvualoiksi tunnistetaan metsä-, bio- ja kiertotalous, logistiikka, datatalous ja hyvinvointitekniikka, jotka vastaavat hyvin Xamkin TKI-vahvuusalojen osaamista.

Ulkoisen ja omarahoitus vahvuusaloittain																	
Vuosi	2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		2024		Yhteensä
	Rahoitustyyppi	Oma rahoitus	Ulkoisen rahoitus	Oma rahoitus	Ulkoisen rahoitus	Oma rahoitus	Ulkoisen rahoitus	Oma rahoitus	Ulkoisen rahoitus	Oma rahoitus	Ulkoisen rahoitus	Oma rahoitus	Ulkoisen rahoitus	Oma rahoitus	Ulkoisen rahoitus		
Vahvuusala																	
Metsä, ympäristö ja energia	1 389 174	4 828 849	1 221 465	6 723 206	1 330 672	6 540 062	1 211 756	6 031 184	1 195 865	7 756 913	1 412 870	7 932 950	881 934	5 823 712	359 717	1 572 119	56 212 248
Digitaalinen talous	821 977	2 359 793	940 336	3 467 150	1 326 740	3 767 641	1 244 192	4 194 445	1 438 362	5 165 246	1 491 523	5 734 070	1 205 190	3 773 902	199 099	698 792	37 839 456
Kestävä hyvinvointi	785 808	2 217 337	1 021 165	2 843 816	1 038 611	3 473 415	994 310	3 664 717	864 163	3 903 093	659 978	3 675 668	469 210	2 427 868	131 653	575 255	28 736 067
Logistiikka ja merenkulku	105 417	788 922	263 325	864 611	194 937	1 014 151	371 956	1 659 795	550 846	1 838 811	492 724	1 646 806	343 105	936 003	102 740	257 062	11 431 211
Luvat alat	150 790	359 183	166 175	491 162	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 167 310
Yhteensä	3 253 166	10 553 884	3 621 466	14 389 944	3 892 960	14 795 269	3 822 214	15 550 141	4 049 236	18 664 063	4 057 095	18 989 494	2 889 439	12 961 485	793 209	3 103 228	135 386 292

Taulukko 1. TKI-vahvuusalojen rahoitustilanne (HanSa 11/2022).

TKI-toiminnassa painottuu edelleen kaikilla neljällä vahvuusalalla aktiivinen toiminta alueellisissa ja valtakunnallisissa innovaatioekosysteemeissä ja osaamiskeskitymissä. Strategista yhteistyötä valittujen korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa syvennetään.

Henkilöstön kehittämisessä panostetaan kansainvälisyyteen, projektiosaamiseen ja monitieteiseen yhteissuunnitteluun. Samalla tuetaan uusia osaamisen urapolkuja. Strategiarahoitusta kohdennetaan kansainvälistymiseen, tutkimuskärkien osaamispääoman vahvistamiseen ja infrastruktuurien kilpailukykyyn. Myös tutkijoiden, muun henkilöstön ja opiskelijoiden immateriaalioikeuksiin liittyvää osaamista vahvistetaan. Tavoitteena on lisätä merkittävästi tutkimustulosten hyödyntämistä ja kaupallistamista. Syksyllä 2023 valmistuu Savonlinnassa käyttöön uusi teollisen puu- ja hybridirakentamisen testilaboratorio.

Kansallinen korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategia (OKM 2022) antaa suuntaviivat TKI-toiminnan nykyistä paremmalle hyödyntämiselle myös osana jatkuvan oppimisen koulutustarjontaa ja työelämän uudistamista.

TKI-toiminnan tuloksista ja vaikuttavuudesta kertova verkkolehti READ ilmestyy vuonna 2023 neljä kertaa. Lisäksi julkaistaan erillinen READ 10 vuotta -juhlanumero. Myös muuta sidosryhmä- ja vaikuttavuusviestintää tehostetaan. Julkaisutoiminnassa painopistettä siirretään tieteellisten artikkeleiden määrän kasvattamiseen.

2 Talousarvio vuodelle 2023

2.1 Talousarvion lähtökohdat ja rahoitusperusteet

Ammattikorkeakoulujen rahoituksesta päätetään vuosittain valtion talousarviossa. Valtionrahoitus muodostuu laskennallisin perustein määräytyvästä perusrahoituksesta, strategiarahoituksesta ja arvonlisäverokompensaatiosta. Perusrahoitus jakautuu ammattikorkeakoulujen kesken pääosin laskennallisesti suoritteiden perusteella. Voimassa olevan rahoitusmallin mukaan 95 prosenttia rahasta jaetaan ammattikorkeakoulujen tuloksellisuuden perusteella ja viisi prosenttia strategiarahoituksena. Tuloksellisuuteen perustuva rahoitusmalli otettiin ensimmäisen kerran käyttöön vuonna 2015 ja sitä on sen jälkeen päivitetty kaksi kertaa. Viimeisin rahoitusmalliuudistus hyväksyttiin valtioneuvostossa tammikuussa 2019 ja on ollut käytössä vuodesta 2021 alkaen. Nykyinen rahoitusmalli koskee sopimuskautta 2021–2024. Seuraavalle sopimuskaudelle rahoitusmalliin odotetaan jälleen päivityksiä.

Rahoitusmalli painottaa suoritettujen tutkintojen osuutta huomioiden alakohtaiset kustannuserot ja tavoiteajassa valmistumisen. Lisäksi tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan, ylempien ammattikorkeakoulututkintojen ja jatkuvan oppimisen asema rahoitusmallissa on vahva. Rahoitusmalliuudistus on ollut yhtiölle suotuisa nostaten perusrahoituksen osuutta edellisiin vuosiin verrattuna. Valtion myöntämä perusrahoitus ilman strategiarahoitusta vuodelle 2023 on noin 68,0 miljoonaa euroa, mikä on 5,6 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2022. Korkeakoulujen valtionrahoitukseen kuuluu myös strategiarahoituksen osuus, jota on myönnetty muun muassa koulutuksen lisäaloituspaikkoihin, koulutustason nostoon sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan. Strategiarahoituksen osuus vuoden 2023 talousarviossa on noin 2,0 miljoonaa euroa.

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun yksiköiden budjetit on laadittu ammattikorkeakoulujen rahoitusmallin mukaisilla periaatteilla siten, että perusrahoitus on kohdistettu yksiköille ansaintamallin mukaisesti. Tämän vuoksi eri yksiköiden tulostavoitteet vaihtelevat merkittävästi siten, että osa yksiköistä on tulokseltaan vahvasti voitollisia ja osa tappiollisia. Ratkaisulla pyritään saamaan yksiköiden ansaintamallin ja perusrahoituksen mukainen tulos läpinäkyväksi, jotta toimintaa pystytään johtamaan ja arvioimaan rahoitusmallin periaatteiden mukaisesti. Valtion perusrahoitusta ei kohdenneta tukipalveluyksiköille vaan näiden yksiköiden kustannukset vyörytetään sisäisillä siirroilla perusrahoitusta rahoitusmallin kautta ansaitseviin tulosyksiköihin.

2.2 Keskeiset talousarvioluvut

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun tilikauden 2023 talousarvion mukainen tulos on 1,6 miljoonaa euroa. Tulostavoite pienenee edellisestä vuodesta 150 tuhatta euroa. Perusrahoituksen nousu mahdollistaa jatkuvaa toiminnan kasvua tukevat uudet rekrytoinnit sekä panostukset strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy	B2023 €	B2022 €
Korkeakoulujen valtionrahoitus	69 942 480	63 796 000
Avustustuotot	16 550 785	16 805 860
Liiketoiminnan tuotot	5 162 782	4 661 350
Muut tuotot	3 141 289	3 123 854
Liikevaihto	94 797 336	88 387 064
Henkilöstökulut	-62 515 059	-58 762 081
Poistot ja arvonalentumiset	-1 653 398	-1 552 814
Muut kulut	-29 105 431	-26 322 169
Kulut yhteensä	-93 273 888	-86 637 064
Tilinpäätössiirrot	76 552	0
Tilikauden voitto (-tappio)	1 600 000	1 750 000

Taulukko 2. Tuloslaskelma

2.2.1 Talousarvion tulot ja kulut

Taulukossa 2 on esitetty budjetoidut tulo- ja kuluerät kolmen vuoden ajanjaksolta. Ammattikorkeakoulun pääasiallinen tulonlähde muodostuu valtion perusrahoituksesta, joka on noussut vertailuvuosien aikana korkeakoulun hyvien tulosten johdosta. Perusrahoitus ilman strategiarahoitusta on 68,0 miljoonaa euroa vuonna 2023. Avustustuotot sisältävät tutkimus- ja kehitystoiminnan ulkopuolisen rahoituksen lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämät erityisrahoitukset. Savonlinnan uusille koulutuksille myönnettävä rahoitus muodostaa tässä ryhmässä suurimman kokonaisuuden, noin 3,6 miljoonaa euroa vuonna 2023. Liiketoiminnan tuotoista noin puolet muodostuu tutkimusyksiköiden tilaustutkimuksesta ja palvelumyynnistä.

Henkilöstökustannukset muodostavat suurimman kuluryhmän yhtiön kustannusrakenteessa. Vuoden 2023 budjetoidut henkilöstökustannukset ovat 62,5 miljoonaa euroa ja noin 67 % yhtiön kokonaiskustannuksista. Henkilöstömäärä on lisääntynyt yhtiön jokaisena toimintavuotena. Toimitilakulut muodostavat yhtiön toiseksi suurimman kuluerän. Vallitseva maailmantilanne on vaikuttanut kustannusten nousuun verrattuna edelliseen vuoteen. Erityisesti kiinteistöjen käyttökustannusten nousuun on varauduttu tulevan vuoden osalta.

Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy						
Tuloerät	B2023 €	%	B2022 €	%	B2021 €	%
Korkeakoulujen valtionrahoitus	69 942 480	74 %	63 796 000	72 %	61 234 309	71 %
Avustustuotot	16 550 785	17 %	16 805 860	19 %	17 268 200	20 %
Liiketoiminnan tuotot	5 162 782	5 %	4 661 350	5 %	4 443 182	5 %
Muut tuotot	3 141 289	3 %	3 123 854	4 %	2 741 651	3 %
Tuotot yhteensä	94 797 336	100 %	88 387 064	100 %	85 687 342	100 %
Kuluerät						
Kuluerät	B2023 €	%	B2022 €	%	B2021 €	%
Henkilöstökulut	62 515 059	67 %	58 762 081	68 %	55 339 821	66 %
Poistot	1 653 398	2 %	1 552 814	2 %	1 602 102	2 %
Toimitilavuokrat	8 097 600	9 %	7 380 760	9 %	7 201 600	9 %
Muut toimitilakulut	3 983 615	4 %	3 414 300	4 %	3 478 000	4 %
Muut kulut	17 024 216	18 %	15 527 110	18 %	16 565 819	20 %
Kulut yhteensä	93 273 888	100 %	86 637 064	100 %	84 187 342	100 %
Tilinpäätössiirrot	76 552					

Taulukko 3. Tulo- ja kuluerät

2.2.2 Rahoitustilanne ja investointisuunnitelma

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun vakavaraisuus ja kannattavuus ovat hyvällä tasolla eikä tähän tilanteeseen odoteta muutoksia vuoden 2023 aikana. Toiminnan tulorahoitus kattaa suunnitellut investoinnit maksuvalmiuden säilyessä hyvällä tasolla. Yhtiö toteuttaa sijoitussuunnitelman mukaisesti maltillista sijoittamista eikä merkittäviä lisäyksiä ole suunnitelmissa tulevalle vuodelle. Rahavarojen kokonaisuutensa arvioidaan olevan noin 1,5 miljoonaa euroa positiivinen.

Yhtiön investointisuunnitelma vuodelle 2023 sisältää uusia investointeja noin 2,6 miljoonaa euroa, mikä tarkoittaa noin 1,5 miljoonan euron lisäpanostusta edelliseen vuoteen verrattuna. Pääosan investoinneista muodostavat opetuksen ja tutkimus- ja kehitystoiminnan tutkimusyksiköiden laiteinvestoinnit. Koko organisaation toimintaa tukevista investoinneista suurimpia ovat kiinteistö- ja tilapalveluiden kulunvalvontajärjestelmän- ja toimitilojen muutostyöt.

2.3 Talousarvion jakautuminen

Talousarviossa ammattikorkeakoulu jakaantuu yksiköihin, jotka ovat:

- Talouden ja kulttuurin koulutusala
- Tekniikan koulutusala
- Hyvinvoinnin koulutusala
- Opetuksen hallinto
- Opetuksen palvelut
- TKI ja palvelut
- Talous-, henkilöstö- ja hallintopalvelut

Euromääräiset budjetit on esitelty liitteessä 1.